

Dokumentace předbíhá REALITU NA STAVBÁCH

V bibli je napsáno: Vseliká věc má jistý čas a každé předsevzetí pod nebem svou chvíli. A tak nastal čas, kdy digitalizace pomalu vstupuje do povolovacího řízení a evidence stavebních procesů.

Projekty jsou již běžně zpracovávány v digitální formě, troufnu si říci, že dokumentace až z 98 %. Stejně tak příprava zakázek, zejména s využitím systému BIM, je v digitální podobě. Trochu odlišná situace je na stavbách, kde se ještě převážně pracuje v tradičním pojetí. Přechází se na elektronický stavební deník, kontrola objednávek a sledování postupu prací dle harmonogramu se rovněž sleduje v digitální podobě. U dopravních staveb běží digitální řízení zemních strojů.

NENÍ TO CÍLEM

Současná zkušenost už ale ukazuje, že digitalizace nemá být cílem, ale pouze výkonným nástrojem ke zlepšování procesů ve stavebnictví a především k dosahování lepších výsledků.

Bohužel v povolování staveb se nic nezměnilo. Když si vzpomenu na získání stavebního povolení před čtyřiceti lety a teď, tak je to de facto stejné. Proto pokud se změní v rámci rekodifikace celý systém, bude to jenom dobře. Jiná otázka ovšem je, že se tak děje rychle a zbrkle. Proč by nemohl být zřízen portál stavebníka již na platný stavební zákon v rámci pilotního projektu a jeho vyzkoušení v praxi?

BRZDA ÚŘEDNÍKŮ

Možná by se odstranily problémy, které například provázelo zavádění elektronické evidence vozidel, e-neschopenek, e-receptů, informačního systému na vý-

platu sociálních dávek, důchodů a co já vím. Právě největší problém bude na stavebních úřadech a orgánech územního plánování. Těžko hned se zavedením rekodifikovaného stavebního zákona bude vyřešena personální přeměna. Stejně tak vytvoření Nejvyššího státního stavebního úřadu bude vyžadovat zcela jiné HW a SW vybavení. Pochopitelně, že nebude možné vedle toho zcela zastavit probíhající povolování staveb. Přesto je jasné, že doba nastala a systém je nutně změnit.

Pro ucelený pohled je dobře, že se již připravují takové instrumenty, jakou je digitální technická mapa. Problém je ovšem, že relevantní údaje se dostanou z ní až po mnoha letech. Nadále bude nutné je hledat u správce sítě. Z mé vlastní mnohaleté zkušenosti v této oblasti, i u správců bývají v jejich podkladech mnohdy jiné údaje než v terénu. Sám jsem zažil dlouhé spory, kdo je viníkem za poškození na stavbě. Ale bude dobře, když tento instrument vznikne a postupně bude zpřesňován.

VIDÍM RIZIKA

Lze předpokládat, že i investorská příprava bude a často již je směřována k digitální formě. Problém ovšem je, že mnohdy ať již úmyslně nebo neúmyslně investor neví, co chce. Úmyslně většinou, když v průběhu stavby chce dosáhnout výsledku, který mu nebyl povolen. Jsem zvědav, jak mu bude podle rekodifikovaného stavebního zákona povolen záměr, ne stavba, a podle zjednodušené

dokumentace provedena kolaudace, archivace atd.

Tím se dostáváme k údržbě a provozování zkolaudovaných staveb. Není pochyb, že BIM má především směřovat do budoucnosti a provozování staveb. Informace, o kontrolních prohlídkách, výměně agregátů, to vše bude sledováno digitálně s apelem pro provozovatele.

JEDINÝ A NEJPOKROČILEJŠÍ

Pro stavebnictví jsou BIM modely jedním ze zatím nepokročilejších systémů umožňujících práci s komplexním modelem stavby, nesoucím potřebné informace pro běžné činnosti účastníků projektu (AO) a dotčených institucí. Jsou výkonným nástrojem pro potřebné zlepšování výsledků projektů.

Využívání klasifikačních systémů může být jedním z přínosů využívání BIM modelů. Dovoluje z informací modelu získat řadu údajů vhodných pro sledování a hodnocení uživatelem (stát, obce, účastníky projektu aj.). Kvalifikační systém je systémově nadřazený základním potřebám BIM modelu, tj. správnému nastavení základního prvku a jeho Datového standardu. Tento dokument mapuje, zda je klasifikační systém nezbytný pro činnost projektanta, zhotovitele, objednavatele, jeho dozor a správce stavby.

VEŘEJNÉ A SOUKROMÉ

Jak jsem uvedl, projektová činnost již probíhá téměř v digitální podobě a jedná se spíše o výjimky, kdy je projekt předložen „v ručním pojetí“. Je potřeba ještě doladit některé detaily, jako například elektronický podpis a razítko autorizované osoby, ale to v celkovém pojetí je marginální.

Celkově je jasné, že u soukromých projektantů, stavebníků, zhotovitelů již procesy digitalizace běží. Jiná situace je ale u veřejných zadavatelů i provozovatelů a zejména u povolovacích řízení.

A protože stavby se dostávají i do fáze odstraňování, nelze zapomínat na archivaci a stárnutí programů. Zároveň bude snaha, aby současná archivovaná dokumentace byla transformována rovněž do elektronické archivní podoby.

Je toho mnoho, a proto vítám vznik časopisu, kde tyto náměty a otázky budou reflektovány. Přeji příloze Digitalizace ve stavebnictví dobré vykročení a velký zájem čtenářů. ■

Ing. Pavel Křeček,
předseda ČKAIT